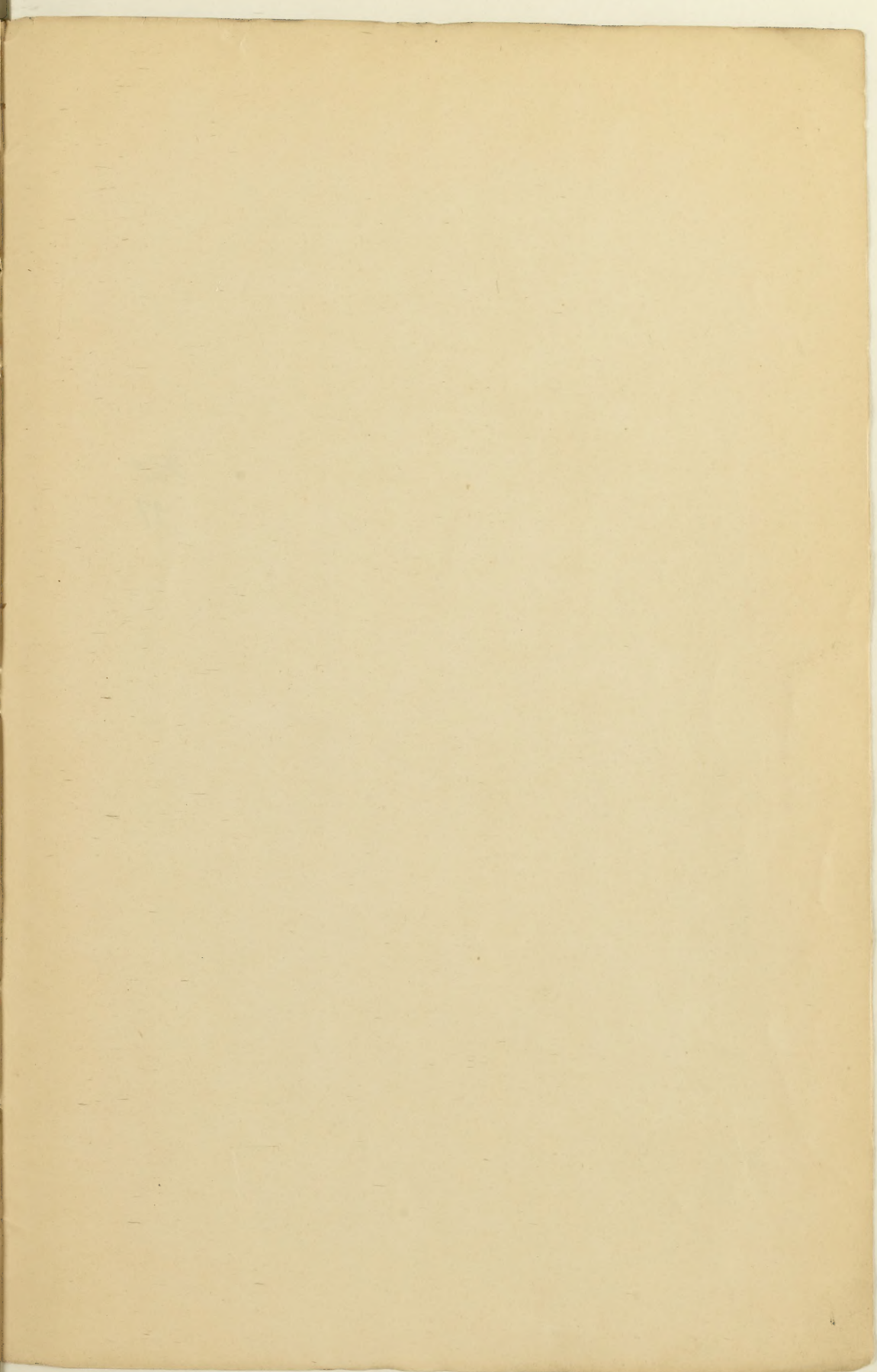

363

97

7

هو المعین

باسم سبحانه و منسلله احسانه خلاصه احوال توئس غریب

نهایه الارب نام تاریخنده یازدیغی اوزره حضرت عمر بن الخطاضی ۴۱ قمری
عنه نسندن اولدیغی ادعا ایدوب لکن عرف تعریف نام تاریخنده
اشرف قباقل عربدن اولموب بلکه بربر فاس اقلیمی اعمالندن همتا دی
و توشنده قوی ایدن بنی حفصک جدا علاسی اولان ابو حفص عمر بتدای
احولنده از دلسه دولت اولان موحدیه و مهدیه نیک سجدا اولوب حسن
اولدیغی ادعا ایله دعوی خلافت ایدنه عبدالمومن تومره اولابیت ایدن
اون نفر صاحب نعمتک بری ایدی واشبوال عبدالمومن اون ایکی
ملک اولوب بدایت ظهوری سال هجریه علی صاحبها افضل الصلاه و التحیه
بشیوزاون سنه سی حدودنده وانتهالری الشیوزالتمشیش خلافت
عبدالمومن مسطور بشیوزالری برد او علی محمدی ولی عهد مملکت تونر
اتیدکده سالف الذکر ابو حفص شهادت توشنه افتاد بنی ابی طالب
ابو حفص دولت مهدیه ده مرتبه عالی صاحبی ولدی بوحاله فوت
اولوب او علی عبدالواحد بابای ابو حفصک شاننی بولدی و او نوجوت
اولدقه او علی ابوزکریا یحیی بن عبدالواحد بجای والدینه کجوب
صیب نفوذ و استقلال ولگه و اثناده از دلسه ال عبدالمومن خضع کلکله
یحیی و یقیده اولان توئس یالتی مملکت و کندوشی امیرالمومنین ایله تلفیق

ایدوب عظم الشان و بوشانده نوتسده حاکران ولدی استطارد
 جانب فریفته فتح اسلام او نور ایلده ورن سال هجری بیسی میاننده
 وقوع یلوب تاج محمد سلیم حانه ثانی طیباً ۴ تراوده ذکر لی فی فتح قدر کرمی لوی
 جزا و اولان تلسان ایلده تونس و طرابلس اولکه لری کاه اهل اسلامدن
 بالاستقلال بعضی بیلک جمعی مستقلا وکه بکان بکان وکاه
 قارشو یقدون یعنی انولس جانفندن اسیا و نیا و سائر الریه بکرا
 تصرف اولمش اولدیغی فحوائد اینجندن مستفاد و مستباند رانته
 سالف الذکر هجری وفات ایندکده او غلی ابو عبد ۴ محمد بن یحیی مملک
 ایدوب مستنصر ایلده ملقب ولدی التیوز الی یکیده فوت اولدو
 او غلی و علی قول و نمذاشه یحیی واثق مملک ایدوب اون بدی کولدن صکره
 عجمکی ابواسحق ابراهیم بن یحیی مملک ایدوب بعده اهل بخابه دت
 محمد بن عماره نام کنیه انتقال ایدوب درت بیل حکومت ایندکده
 بنه ال حفصه عودت ایدوب مستنصر ایلده ملقب عمر بن یحیی تصرف
 ایلدکده التیوز سکر حدود نده او غلی عبد الرحمن بن عمر منصور
 اولدی یکر می بش کوندن صکره بنه حفصه دن ابو عصبه منصور
 اولدی بعده ذکر اولتان عبد الرحمن مغزولک او غلی ابوبکر تصرف ایلد
 بعده اقربا لر دن ابوالبقا خالده مرقوم عبد الرحمان غدر ایلد
 ایندکده بدیوز درت خلای ابو یحیی زکریا الحیالی بن احمد بن محمد اهل
 تونس بیعت ایلد او غلی ابن تومرت یعنی بنی حفصه ثانی خطبه دن
 قالدردی بدیوز نیکرمی بدیده وفات ایندکده ابوالسباع ایلد مکن
 ابوبکر بن یحیی بن ابراهیم منصور اولدی بعده بنی حفصه دن محمد بن یحیی مملک ایلد

بعده النردن ابوالعباس احمد تصرف ایلدی بدیو و طقسانه ایکده فوت
 اولدقه اوغلی ابوالفارس عبدالغیر مالک اولدی و مقدمه طری بلسه
 بدیو ز بکری حدود مالک اولان ثابت بن عمارک طر و نلری اولان بیجی
 و عبدالواحد ابی ابوبکر نام اخوین او ز لرینه ابوالفارس مسطور
 سکریوز او جده سوف عسکر ایدوب موئی الیمائی اخراج و کند و
 ایدوب طر بلسر و تونس الکالینک حکمداری اولدی سکریوز و زنده بکه
 شهر زده متصرف مستقل اولان احمد بن یوسف مری فی اسیر ایدوب
 تونسده حبس ایلد و حبسنده فوت اولدی سکریوز اون بشته
 عرب ابوفارس او ز زینه خروج ایلد عسکر له عمرنی قارشو لیوب
 و قاجروب اون بشکون قدر ارف لرینه دو شوب بلاد و صحرا تون
 و راجلاد و رکله و درج و غدامس و اوغات نام برلری باصیق
 ۱۳۱۱ د حالا جزا یردینلا و لابنت کرسی حکومتی اولان هارالبیان
 قلسانده ابوفارسک اسمند خطبه او خود یلر یعنی اورانی دخی طر بلسر
 کبی قبضه حکومت ایلد ۱۳۳۳ ده صقلیه که جیبیادار ارسال جیس
 و دوینما ایدوب نصار ایلد قتال ایلد ۱۳۴۴ ده فاسده دخی نامی
 و دعاسنی خطبا یاد ایتد یلر ۱۳۴۷ د ذی الحج نکت او درد بخ کونی
 بتمش الی باشنده تونسده ن قلسانده کیدر کن وفات ایدوب نعشی
 تونسده کتورت ترب سنده دفن ایتد یلر اخلاق حمید و حسن تدبیر
 صلی قدر زانه علم و عرفان و هنر بر زان ایدی رحمة الله تعالی نو شک
 خارج باب مجرند و دیونه شهرنده زوایه لری و چشمه لری و حمام لری
 و جامع دینوند نام معبد دکتخانه سی و حسنه مانی وارد در ابوالفارس

ولی عهدی اولاده اوغلی محمد منصور کند و سندن اول وفات اتمکله
 برینه و تینک اوغلی یعنی طرفی ابو عبدا ۴۱ ولی عهد اتمشدی **حکیمشاه**
 وفاتنده جانیشینی اولوب منتصر ایله تلقیب یلدیر ۱۳۹۱ هـ
 عرب منتصر خنده بولندی یعنی حالده حروج و توشنی محاصره
 ایتدیلر و قتال عظیم وقوع بولدی منتصر ابن عمر زکریا و طریله
 عربله تصافح صورت بولادی و بواسطه ده یعنی ۱۳۹۱ هـ صفربیتاون
 برنده منتصر احوال بدوب برینه لا بوین و زنداشی عثمان کجوب و کندیه متوکل
 علی ۹ دینک عظمای توشندن قاندهلانی و کندی اقرار فی عثمانه
 اعدام اتمکله عیسی اولوب بجانه والیسی بولنا ابو الحسن بن ابرقار
 خوف اعر و تر عثمانه حروج ایدوب بعد وقوع المحاربه بینلرندن
 اختلاف قلعوب یزید ابو الحسن عثمانه مطیع اولدی تاریخ
 عبدالواسطه یازلدی یعنی اوزره عثمانک سوتحالی حن حاله متبدل
 و تصرفنده سمر اولدی ۱۳۹۲ هـ ولی عهد یلدی اوغلی محمد معود
 بن عثمان ایله میا تلو زده بعض اسبابه مبنی وحشت پیدا اولدی
 و بوحالده کند طرفندن غناب بلده سنده والی بولنا دیکر اوغلی ابوالم
 و تینک اوغلی فطینه والیسی محمد منتصر وفات اتمکله یلدیه زیاده متصرف
 اولوب حنه اولدی سالف الذکر ولی عهدک اوغلی معود دحمی میفر
 اولوب وفات یلدی عثمان بعد الافاقه جوق کجوب یزید بیمار اولد
 فطینه سرعکرا ولان اوغلی معود متوفانک اوغلی یحیی احضار
 ایله اختیار ایله حکومتی و تصرفی اکا نفویض ایدوب و طرفنده طریله
 والیسی بولنا دیکر اوغلی ابوبکر بن عثمان دن صرفه نظر ایلدی

سکزبور طغتان اوج شهر رمضانده سی سبعینه نیش ایکن عثمان وفات
 ایلشرد و مدتی تملکی الی درت سالدر عی بن معود نصره اشتغال
 ایلدیکی خالده عیسی مذکور ابوبکر طایلس حلقدن کندویه بیعت طلب
 ایلک فتد بیدا اولوب بالاخره ابوبکر قید و بند ایلد بجایه کتور دیرلر
 اودخی جیس و جشمه فانی دنیا بی زندانه ایدوب احتضال اسقلال
 ایتدی و جگه ابوفارس سیرتی سمنه کندی و حن تد بیرا و زده اولد
 بونا به مستقلا متصرف اولانه عثمانک دیکر و علی ابراهیمک اوغلی
 عبدالمؤمن عربانه اتفاقید سکزبور طغتان درنده عی بن معود حرج
 ایشکلده دبت فتد قینا مغه باغکد و درتاشه تجمره نشانه قوازه فادیده
 صحر ابوب ناسی حاشکد عکردخی بعض سبابه تقصیرده و تنفیذ مبنی
 دوکرهانه اولمری عی یا ننده عوده جند نفر اصدقای تشکر دند
 عبادت قالمغله ناجار طوطیلوب سنه مرقوم دجیبو الجند عی یارک
 مرات قدرده جهت عدم کتمی کوردندی عبدالمؤمن تونو کیرد
 حن سیرت کوسرزدی برازا وفات گذارنده فوت اولوب بینه
 قهرندخی دکر با توی ایلک دکر با طغتان طقوز رجبنده فوت اولدقه
 سالف الذکر معودک سافدی محمد بن حن بن معودک
 والدی حنک حن رضا سیله استنکافدن توی ایلک لکن
 حکیم سجانه بونک زماننده تونس و طرابلسده افتاده
 ظهور یله دعایم قصر مملکت بنی حفصه لرزل کلدک طقوز بوزا و النیه
 اولاهرانه بعده بجایه بعده طرابلسی فزینک استیلا ایدوب نصرته غیبیه
 الهیه ظهور یله صدور عظام عاشر ال عثمانه و عشر سور

محتاج اولد یغنی بیلدر د کده تصدیق اولمعله رشیدک باننده اولد یغنی
 اشا عبرله دونمای دور بالا ایلد با امر خاقانی توفه واروب خلق الواره
 دخول و اهالی توفه رشید یا منده در جریخی کوندر د کده خلق منو
 اوله رفقه خلق الواره دو کیلوب کلد یلر بو حالده حزن حرم وینده
 اولانه اموالی الووب مشایخ عربیه و حالت ایتدک حیرالدین باشا توفه
 کبروب سرای حکومت داخل و بعضی مهملری اسب حیانت
 اغعله راجل اولد قترینه معاقب رشید معینده اولد یغنی اهل
 بلده طوید قارنده حیرالدین باشا به هجوم ایلد مقارنله ایتدیلر
 و معرکه ده اهلیدن اوج بیکن ارنق جان تلف اولدی بعده
 نصاح و قوع بویکک و فتاکه حیرالدین باشا هتکانه کامرس دورده
 فرحت بین اولانه حزن ایشند کده سجنونه و بیکنده زیاده ترک
 اوشاغنی تلغله برلوق و خیر الدین باشا بی محضونه ایتد کده حکم
 اسیا نییه کیدوب استعداد و اسیا نیالوید بهر کونه درت بیت
 عدد التون و عدا بتکله اورالده غراب تعبیر اولنانه غالباً جالوید
 و قدرغه و ماونه قلقلی در تیون قطعله قابقره ممنونا و مسرورا
 اسیا نیالویدی کونه ایجنده جنکی فنک طولد یروب حسن معینده
 توشده سوق ایتدیلر تحفه الکبارده عدد فنک بیکری
 بیکن زیاده دیو محرکه یناشد قارنده اهل بلده غیره الدین
 منافسی اود تادان قالد یروب یکدل بیکمت اولوب حیرالدین باشا ایلد
 بالاتفاق الصمیمی حیرالدین باشا اولای مجروره ا و طوروب اهل
 اسلامی اواره ایدرک اهالی و عساکر موجود حیرالدین

باشا جقوب او تور بر و بعض تا ریخته او تو زایکی کون قدر جهان
 و قتال و لندی بعده حیرا الدین باشا دخی قلعه دن چهاره جقوب
 اواده متعینانه عسکر دن جعفر اغا نام شخص معتمد صانوب
 تفویض ایلدک علی قول جعفر اغا عن اصل اوته یاقه لوا اوله دوت
 مبطن او ملغلله اسراء فرنگی اطلاقده ایله اعانه و مصرع مشهور
 نفی بجای ابانه و هوع سنده کافرس او کاره امدادک ایچون
 ایتمکله مسلمان قلعه ایله مشرکین میاننده قالوب و دریا بهرته
 طالوب اسبانیانیا لول غلبه ایله تونسسه کیروب حسنی اقامه قیلدی
 نفایل موال مسلمان ایله رشید اسلام بردل طرفلوس و ملق اوزده منظم قیلدی
 یدی بیک قدر اهل نصرت دینی قیلمه و بند ایله فرنگلره اعطا و تسلیم ائندی
 و اسبانیانیا لولن استعدا ایله دوت بیک قدر جنگا در فرنگ معقنده
 الیقویوب خلق الواده ایوا و او را ید بر معقل بنا ایلدک کیدرک فرنگل
 جو غالوب حبیبی بالفعل قبه یعنی معقل مذکور دی سورلی بریده قیلدی
 و کافه ناسه اضرا ره باشد یلر حسن بروجده صحر استقر اوردن صحر
 فیروانک بالاستقلال متصرف بولتا ابن الخطب اوزرینه قالو
 توشنده برینه او علی حمیده بی برافدی حسن جقود قدر نصحره حسن بیک
 اولیوب فرصت کوزه دن اهلانی تونس حسدن دوتوب او علی حمیده
 اتباع ایتدیلر حسن بوا اتباع کوش ایتدکده ینله اسبانیانیا لولده
 دوئلای کثیر فرنگ ایله تونسسه نیاشدی اهل بلده روجده عرب
 انفا قیلده حمیده مقابله و مقاتله ایدوب اسبانیانیا لول غلبه کله
 بورا لقدمه حسن قاچمش یدی طوتدی ابرام عامه ناس ایله کوزی نقطه سزایلیو

بصیری اولدی بی اسای بصری دخی مفقود اولدی و فونته قدر قلعه جبر
 ایندیله وحیده بلا طریم متصرف اولدی ابتدا حالنده حمیده خصال
 حمیده اوزده اولدی بعده تغیرایدوب عرض مسلمینه تعرضه باشکده
 حتی بناته ناسدن او جیوز قدر دختر حوری نظر وزره عصمتی
 زار و زور ایله یاننده مجتمعه اولکده بو حالده فجور اشتغال یلده
 نصرتی یکریمی بش بیل اوج ای اونه بش کون سوردی قریب زوالنده
 بعض قبائل فتالی قصد یله توشندن جقدی اشبو فرجه ده توشنده
 بر از اوز افره اهالی اوتا دینچه جزا برده بولنق علی باش مرحوم
 خبر ارسالیله جلب و توشنی تسلیم ایتدیله مشارالیه علی بک کیرده
 و تصرف حمیده اولان اموالی ضبط ایدوب جمیع بلاد افریقده
 خلیفه عصر مذکور اولان سلطان المسلمین و برهانه المومنین
 جنتمکان السلطان سلیم خان الثاني ابن السلطان محمد خان الاول طاب
 ثراه الرب الاجل نام نامیله خطبه او فونته اشبو استخیر ۹۷۸
 طقوز یوزیمش کوشولی و اخرینده اولمشدر بعده حمیده اونه بیک
 قدر بیاده عکرجع ایدوب قلع علی باش اوزدینه کلدی بعد وقوع
 المحاربه حمیده منهزم و علی باشانک مملکنده قدری مستقر اولدی
 بعده علی باش توشنده حیدر باشانی قائم مقام براغوب و کندی
 دو نهای هما یونه حاقانی به لاحق اولوب سفاین اعدایله ملاقات
 وقتله مامور اولدی بوارد القده حمیده دخی پیری بولنه کیدوب بعضی
 اسپانیه دن اسناد ایله یوزدالی غراب طولوس فرنگ ایله تونه
 ۹۸۱ طقوز یوزکن بر وجهه بناشدی حیدر باش ایله اهالی

قلع مشارالیه وضع اصلی اولوب
 علی بن محمد علی کیرده
 لاهله عصر مذکور اولان سلطان
 و عیسی بن محمد اولانده
 اولنور مشارالیه دخی جمیع اولان
 عرب علی ده وضع ایندیله
 قلع مناسب دوشد و کت
 جود لشد

وعسكر موجوده ايد قبروانه كند بلر وبله في حال ايتديلساسنايو
 كيروب دولتربنك تعليمات اوزره حميده في بياغجه الترينه وياقلمينه بوقاغو
 وضعيد اسيا نينا به كونه ووب لطالعه تربينه حميده نك قريش اولوب
 خوف من اغنيه اسيا نينه دولتند ووب مدن تصرف حميده ده بلاد فخر
 صدرنخ و شطرنج اديارده صدمات مانه دوشك هجرت جاه وكنج جكن ودا
 وعسكر دن ازاره بولتا مولاي محمد بن حسيني كوردوب مقام تصرف
 تونس صورنا افعاد ايتديلكر اكر اداره تماميلديه افرنجده اولوب ولاي
 محمد متصرف نامندن غيري دني وقلبي بوعيدك حتى بولتن ايلت
 استيلا كرده اسيا نينا ايدى بو حالك اوزرينده دولتون بحار كاهان
 نظما و شرا استغانه واستنصاح غيرته شاهان في تربيع ايتكمحمد اول
 مشار اليه سلطان سليم خان انا واهل قلم مر فده بنور الغفران بروج
 اشارت سنه باشا مرحوم كليتلود و نفا وعسكر ايد سردار بلا استقلال
 اولوق سوقه بيورديلر فتودانه دريا قليم علي باشا دني معتبده ايدى
 وزيرين مشار اليهما مرحوم طوقوز يورنكن ايكي شهر دبيع الاول
 يكرج در دنجي كوني برنوشه بناشوب حلق الوادي محاصره بولديلر
 قتال شديده نصكره سه مزبوره جمادى الاولاسنك التيجي بازار ايرتكر
 كوني فتح اولندي بولتا اعدا سرا با قليم دن كجلى و مدير حلق الوادي
 و مولاي محمد دني انده مختصن اولغله حسن ايدوب و در دونه غوده
 برار كوردوب بولت فده تعيينات و افرو و تر فله حسن ايتدى مولاي
 محمد نوني بروج مشروح نولى ابدن بنى حفصك اخري و بكرى ايجنيسيد
 استظراد كاتب جله مرحومك تحفة الكبار نام اثر صحت شاعرنه

و سائر آنان را در آن تاسیده و لند یعنی او رزه فرمود و ساسی و سخی بنی نصر الزمان
 ابو الفتح حضرت تلی طاب المولی شراه و جعل الجنة مشواه زمانه ذکر
 دولت موبده عثمانیه در عند الحقیق سفاین ایل بحر چهار و قوچه
 کلیم یوب خداوند کارمشا دایه انشاء سفن ایل و قصد غنائ و ریایه
 ابتداء بیور مشلور در عهد سلطان عظیم الشان مشا رایده بدایله
 سایه دولت علیه ده اقد کزات بعضی مرها لرنده و بسته جاننده
 دخی افریفه یفته لرنده رحصت اولی الامر ایل احوال دریا و جفر
 افنایه واقف بعض صاحب یقین بهادرانه بجهیز مر کب ایل قرصانلق
 یعنی جهاد اید و ب خمس بیت المال تسلیم و باقیین بنیرنده اقسام
 ایل شوکت دینی اعلا و اخذ غنائیم ایل تملک ثروت دنیا اید و ب
 بو نفریبا ایل سوا حل اهل اسلام و سفاین ایل مسافین اولان
 مسلمان زنجیر اسره گرفتار ایدن دشمن قورصا ندینه قارشو طور در لر
 و سعادت دارینی بولور لر ایدی و من جمله هم خیر الدین باشا که اجاوده ندن
 اولوب حضرت فاتح روح الله تکاد و ص همتیله فتح اولنا مدلولی فخرنده کوکلی
 بازیلوب او جزیره ده قالانه یعقوب نام سباهی زاد نک او علی و نانی
 با شمیة و اله حضرایه ی یعقوب و مولی الیهک خیر الدین باشا دن نماند
 اسحق و اوج و الیاس نام او غلری اولوب خیر الدین باشا ایل
 ایشاد دت نفرزندا شلرایدیلر و هر یی بر رکی ایل بخارت ایدر لر اید
 اسحق مدلولوده تمکن ایتدی اوج مصره و طرابلس شام حضر
 یعنی حیر الدین باشا سیروز و سلانیک طرفلرینه ایشلرایدی اوج
 الیاس ایل طرابلس کیدر کن او تارینجده دود سه بولنا دشمن

قورصا نلری اوکلرینه کلوب الیاس شهید و خیرالدین باشا اسیر و
 ذماتجریزه ده مقید اولدی بعدا خلاص شهزاده سلطان قورقود طاب شاه
 انطالیه امارتنده ایکی درگاه شهر ذلیه و ادوب دختلریده بر مکمل کی
 یابوب و قورصا نلر قیوق و دوس صولنده شکار کشتی دشمن ایلده
 اغتنام ایدر ایدی تخت سلطنتی خلداشیانده سلطان سلیم خان قدیم بر
 مصطفی الرب الرحیم تشریف ایلد کده داد لرلی مشارالیه سلطان قورقود
 اخفا ایلدی کی هنکامده اقدو کیم لرلی سفر دن منع اولندیغی ائنده
 خیرالدین باشا مدلولده بولمغله کیسی الوب معربه صا که برادر
 اوج ایب جریه طرفنده بولمغله بر کثوب بنی حفصه اولدوق متصرف
 بولتادن محل نیاز ایلدی بر متصرف دخی خمس غنایمی و برملری شرطیله
 بولمغله خلق الواد قلعه سنی تعیین ایلدی تحفه مذکوره ده تفصیل
 اولندیغی اوزره خود بخود و طرف دولت علیه دن ماموریت
 ایلده و قودانه دریا اولدوق وفاتنه قدر جهاد دن خالی اولما ذائقه
 مبارک کدر حی جغرافیا و هیئت عارف اولمغله یکی دنیا لک اوضاع
 فلکبه و سائر امارتله معمور تبیین استدلال ایدوب سلطان سلیم
 خان غازی قدس سره درگاهنه قبل امارتد یعنی بوجه محربه صولنده
 کیسیله صید اعدا برله اغتنامی مالنده یدر سوروب قد لونه و اذن
 صکره دیگر و نلک قیودانتک امر بقایه سفرندن اول سفر ایلده اورالری
 کشف ایتسی بنده عود شاهانه لرین نیاز ایلک حد و نلکار
 مشارالیه اول ائنده حبدده مشتاده بولتاسر دراکرم ابرهیم باشا
 مرحوم مطالعه حکمت ارای شمشاهانه لرینی تحریر بر حوله بیوشلر ایلک

کرک ذات هما یونرینک و کرک سردار اکرم مشارالیهک مطالعه و در
عدم مساعده سنه داتر یعنی مملکت دولت علیه به دور و کیفیتی مجهول
بر سفره شروع اولنه الشروع ملزم قاعده شرعی و عقلیه بخندیل
شیت اردینه دوشمه لی مثلاً مستحب نمازه شروعده اتمام
فرض اولدینی کبی بوابه خصوص مذکوره اتصال مملکت
استر و سیما مانده دول اخیری او لمغله انلرله محمد شروع
شی ناجه بولدن ناشی قیل و قال تگونه بادی اولور صود
و محازی اخیری مطالعه سبله حیرالدین باشا سائر احاطه فیله
بنت ایندی کبی سفر مذکورینه اعادن صرف نظر بیولش اولدینی کرک تحفه
مذکوره و کرک باشقه اسفاده کورمیشدر انتی

اجمال احوال تونس و حوالی ان اولکا بعد ذافتح سنه باشا
وقتا که سنان باشا مرحومه خلق الوادی علی قول صبیح ۹۸۰ جمادی الاول
التیسنده فتح ایلد کده سردار اکرم ملکی استقلال و حکمدر دولت عود
تندن اول تونس محافظه سنه اول عیده اولان عسکر معلوم الا
سردیه وظائف و تعینات و قشدر تنظیمله در سه به نفر افر از
ترتیب و ایجلرندخ اناطولی اصطلاحجه شجیع معنا سنه قولند
قلری دایی و یکیت دینمکه بین انرا هم توصیف اولنان شجمانه
فرقه نفر انتخایده هر برینی وقت محاربه اعلا ده مدیری اولوق اوزده
یوز نفره بش یعنی یوز بک و کافیه بلاد ایوج حیدار پشایی بکد بکی
و استلاب اعشار و فراغ و سائر وارداسه ابله ضبط اوطان
ایکوه بلک عنوانله بر مدیر لو اختصاصله رمضان بلک نام

ذاتی میر لیاو توئنده اجرای احکام شرعی ایلد نواحیه اول اولکده
اولان بلدره تعیین نواب و حکام ایچون فحول عصرنده حسین افندی
نام فاضل قاضی القضاة نصب و تعیین و تدوین دواوین یعنی مستوفی
و کتاب و اقلام و دفاتر و قیود تنظیم و تدوین امور عامه ایچون
دیوان یعنی مجلس عالی و هم برینک اموال حزینه دن اصول دولت
علیه او زده معاش و وظائف و شهریه لرینی ترتیب و طریقه
و جزایر ده دخی بشو اصولی اجرا و علی قول معیتده اهل تعییندن
مصطفی نام ذاتی طریقه و درمضان بک ایلد بنام ذاتی جزایر
بکلوچی نصب ایدوب اشبوا نظام مستحکمه ربط ایلد در سعاده
نصرت و اقبال ایلد عودت ایلدی نظارت دیوان عاکبر و الی اولان
باشانک و تخصیلات ضبط اموال حرازی و تقسیم مرتبات
عساکر امیرالای و طایف و احکام شرعیه قاض القضاة تحت
اداره لرنده اوله رف نظام مذکور. رازایام مستمر اولدی لکن تدبیر
اموره او یغونزل قتلر حلول ایدرک و سیاه کلام بعض مؤرخینک
مستفاد اولدیغی او زده جانب دولت علیه دن دخی بعض موانع
تقریبیلد اول احوالی نظارتک رشته سنه او زکونلک کلوب
هرها مور کندی رای و هواس بولنه کیدرک نظام مزبور تونس
بوزلمغه باشلیوب بالاخره دیک افتتانه وفاد غلیانه و سوز
اسافله دوشرک طقوز یور طقان طقوزده بعض متعیانه
اهل دیوان و ضابطانه هجوم جهله ادغاد و او باش ایلرک
باش و جانه ایلدی مشبوحه دخی والی و عقلا ضابطانه

ابتدای عهد و شاد دای
برای

و اهل تسکینه ساعی الوب اتفاق متعینان عسکریله ما والبیان قره
نفر یوز باشیلردن برینه کند ولرینه باش الوب اهل دیوان عسکره
داثر هریر خصوصده او باش دانشوب دای اولمقدجه اجرا الیملدی اوزده
فرد ویروب اچلردن ابرهیم نام کسیر دای عنوانله انتخاب و تعیین
یعنی کند ولرله اغا نصب اتیدیلر بویجه انتخاب اتید کلری
اولان بیوک ضابط دای عنوان توشنده ابتدا الشبو ابرهیم وضع
اولمشدر ابرهیم اهل عقل و تدبیر جعفر من معامله سلوک
واهل دیوان دخی امور عسکره و ایلدانه اتباع ایدوب صفوت حال
ایله اوج بیل قریب دایلیق اتید کد نصکره اهل دیوان وضاء بطان
عسکره دن بلا سندان حج شریفه کیدوب و بعد الحج توانسه دوشموب
مسقط داس اولان ددوسه واروب و قالوب بیک التمش حدودنه
غایت بیریکن فوت اولمشدر ابرهیم دای حجه کیدوب ددوسه
قالد قد برینه ذکر اولنان یوز باشیلردن موسی دای بی
بیک برده دای اتیدیلر نفرداعیه سنده قالقوب بجره میه دیک بریل کجده
اورداخی حجه کیدوب و عودت ایدر لکن عثمان نام دای معارض اولوب
قتل و بوقع قتال د نصکره عثمان غالب کلوب و موسای
جزایره اجلا ایدوب سننه بیک یدیده دای اولدی عثمان دای
دای طاقلردن بالکلیه نفردایدن لرله اولیدر کند و زمان مساعد
دوشه دله علله بیک اون بش دصبنده فوت اولوب برینه ینه یوز
باشیلردن یوسف دای اولمش و بوتک دایلیغده سالفال ذکر
میلولای تونس رمضان بک فوت اولدنه فرزندنی رجب بک

موسی دای

عثمان دای

یوسف دای

برینه کجوب جوق طور محبوب فوت اولمشدر سلیمانک نام صغیر اوغلنی
 ترك ایدوب لکن صبی بولند یغند برینه رمضان بکک مملوک معتق و
 مریاسی اولوب استعداد نامی اولان میرلوا اولدی یوسف دای
 اهل درایت و رأفت اولغله سکنه بلاد کنه بی سودیروب و بو طریقه
 نفر ایدوب کافه ناس ثنا خوانی اولدیله و داخل و خارج توشنده
 و بلادنده انواع خیراته دخی موفق اولمشدر و زمانده غنائیم و رضا
 جوغالمشدر مومی الیم مراد بکک امرایالت میانده حس صیتی
 و امتیازی نمایان اولوب درعلیه دخی منعکس اولغله بیل فرق برسنه
 سنده قوش بکک بکک عده سنه توجیه بیوالمشدر

یوسف دای بیک فرقیدی سالی دجینک بدنجی جمعه کجه سی وفات اتیدکه
 برینه عی الاصل مراد قبودان دای اولمشدر خصال حمیده صاحبی
 و بلاد فرخنده صیت شجاعتی شایع بر ذات ایش و توشنده اولان
 مر سابع غادیلی احداث و قلعه قلبه بی تعمیر ایدن بو ایش نشنه
 بیک المیده وفات اتیدکه برینه اتفاق عسکرایله دفتر داری توش
 بولنان احمد حواجه نام ذاتی دای اولمشدر رفیق و ملائمت صاحبی
 کاردان بر مرد کامل اولغله قلوب ناس ذاتنه مائله اولمش ایدی
 خلق الواد قلعه سنه اعدا قورصا نلری اضرا درن حالی دککله ایدی
 قلعه مزبوره بیر دفع کنده اعدا ایچون ایکنجی برچی بنا ایدن بودر سالف
 الذکر مراد باشا مومی الیه یوسف دای بیک قیل فوتنده وفات
 اتیدکه نجابنی ظاهر اوغلو محمد بک برینه کجوب میراوطان اولمشدر
 احمد حواجه نک قیل ارتکانده محمد بکک مکنی و منهرنی

احمد حواجه دای

جو غا لوب و بواناده محمود بك كند و بمرام عدائيدى كى ما را الذكور سيل
 بك دخی فوت اولمغل عظمى برتر اولوب و اشقيا و عربان دخی تونس
 قدم اينكله احمد حواجه خسته نقب سنه بيك الى بديده فوت
 اولدى برينه يوزباشيلردن لاذالحاج محمود داي اولدى كوزل
 سيرته اولمغل ناس خوش حال ايديلر بونك داييلفته محمود بك
 او غلومراد بكة متوفى يوسف داينك كرمه سن عقد ايتد و عكلمه مرمد كود
 او ارده مثل وقوع بوليان بروليمه عظيمه ترتيب و اجرا اولنشد
 فيروان طر يقنده واقع كوبرى محمود داينك اتريدر سنه بيك
 النش اوجده فوت اولدقده برينه محمود بك مشورت و رايله لاذالحاج
 مصطفى داي اولدى بواناده انكلره لونك بر طاقم كبرى كلوب
 مرسای غار ملحه هجوم و او راده يتان سفن اسلاميه بي احراق ايلدى
 بعده صلح و قوعيله عودت ايتديلر و لهذا مرسای مذكوره محاذ
 بيقلان حصون و بروج بايلوب مجددا كبر طوبلر و صعيله متين طابيه
 دخی بايلش و خارج و داخل مرساير تيمور و مستحكمه فخر لر جليوب استقام
 و يرش ايدى بواناده جانب سلطنت سنيدن محمود بكة باشا
 نوجيه او هوب منشور خاتانیده باشا زاده ديوت شريف بيورلش
 ايش بوالنقات شاهانه ايله شانی ارنقوب اولكارده كسب عظمت
 ايلش و اغلومراد بك دخی بخا بتی ظاهر اولمغل بر اوطان اولوب
 بدری محمود باشا كافه امور و لايق اعلنه تفويض و كند و جارى
 راحت جكلوب بنای خيرات و حسنات مشغول اولدى برا حسن
 و واسع جامع و خسته خانه و تونسده چشمه لر اجرا اولنان

لاذالحاج محمود داي
 ۷

لاذالحاج مصطفى داي
 ۸

باشا لوصواتیانی و قیروانده مدفون اصحاب کرامدن ابو زمه
رضی الله تعالی عنه مرقدینه مقام عالی و مدرسه نفیسه جمک خیر اندک
اولوب سائر انادی دخی و اردو امام مصطفی دای الین العربیه مظالم
دشمن و حق تعالی نیک حرام قلدی سفک دعا و قتل نفس منقودی الوب
یعنی حکم شرعی تحقق اتمد بجه برکسی الدرمز بر ذات اولمغله
دایلیغی ایلم صسته و جوزلق و یاق و اسایش اوزده اوله ق
۷۵ نه بیک یشیش ذی الحجه سنک یکرمیسند وفات ایلدی

برینه قوه کدزد بیکل معروف الحاج مصطفی دای اولدی لکن هیتا وادی
اولمغله قریب و بعید کند و سندن خوفه شدیلر و داندن
احکام طاهلیه و امو در عونیه صد و دندن ناس خیرت اوزده اولدی
و بو حالده محمود باشا دخی فرق سکزیاشنده فوت اولدی امیر الاوطانلی
ایر باشا لعلی زمانی یکرمی سزایلش برینه بالاصاله اوغلی مراد بک امیر
الاوطان اولدی مصطفی دایینا عقله دخی اختلال کلکله باشای مشاد
الیهک فوتندن چند ماه صکره یعنی ۷۳ نه بیک یشیش ذی القعدة سی
او اخرنده عزل او صوب برینه مجی اغلی دیمکله مشهور الحاج محمود دای اولدی
لکن مزاجی غریب اولوب احکامنده بریشا نلق ظرور اتمکله ۸۰ نه بیک کسن

الحاج محمود دای
۸

الحاج شعبان صوابه دای
۱۰

جفر یوب برینه دفتر دار بوزک الحاج شعبان حواجه دای اولدی
سیرت ظاهره سی کوزل کورینوب لکن ناسک امواله طمع
اظهار ایلدی و مراد بک ایله میانته اهل نفاق دخی کیمکله سود
قصد امیر ایشر ایلده خدعه سنی مراد بک طویلنله خارج ستره مقده
و فتنه مدونی مؤمول ایکه ضابطان هاعا کر مراد بکی

منشی الحاج محمد دانی

سود کل کردن اتفاق اید و ب شعبانی ۸۴۰ سنه سکن اوج ذی الحجه سنه
اخراج و بلده دعوانه اوسال و برینه مراد بك و ايله منشی الحاج محمدی
دای ایتدی لر شعبان دعوانده فوت اولغله جنازه سی نونسه
کود و لوب تربه معده سنه دفع اولمش حاجی محمد دای ضبط و
ربطه قادر بولند یغدن مراد بك تحصیل عامل خزینه ایچون طشره
دورده بولندیغی هنگامه عساکرده شقاوتکار اولار لایحه میله
اخراج و یونید دعوانه کوندروب سنه مذکوره او اخرنده لایحه
الحاج علی دای ایتدی لر اولیوم حسومده اولغله ناسر نظیر
ایلدی مراد بکه سوء قصد اید و جمع انشراح ایلدی

لایحه علی دای

وقال عظیم مشهور و وقوعه کلدی لکن مراد غالب اولغله لاز علی
بیک سکسان هرت صفوی منتصفده اشد مال ايله مقتول
اولدی برینه دای مراد بك جمل دینکاره عریف اکا می می دای
اولدی طریق نشاز لیه دن اخذ انابت ایتش عصف و محب
فقراد بر ذات ایدی و یونید دای یغده مراد بك بیک سکسان التی
جمادی الاولاسنده وفات ایلدی بونک دخی بدری کبی اجل
خیراتی وارد مراد بك وفاتندن صکره محمد بك و علی بك نام
ایکی اوغلایله عیله محمد حفصی بك اولارنده خلاف واقع اولوب
هر بری امیر الاوطان اولغله قالقشدی و طرفدار لر پیدا
ایتدی لر حفصی بك اولار و با سفینه اخوین بینلرنده حروب و قتال
فاحش و وقوعه کلدی و سکره سکر ذی الحجه سنه می دای
عزل اولوب بیچاره ملقب دفتر دار الحاج محمد نام

جد اکا می می دای

بیچاره دفتر دار ای و محمد دای

مسی دای نانی
۱۰

اوزون احمدی
۱۶

طابق محمد دای
۱۷

ذات دای اولدی لکن فتنه اخوین او تغله اوج ایه وارد قدده تمام بجاده دای
جفر یلوب می دای اعاده اولندی لکن اضطراب فتنه دن ابوالعباس
القشاشی قدس سره ذاع سنده اختفا ایلدی صورت امان ایلدی
جفر یلوب قلعه کاف نواحیسی طرفه بولنا مومسی الیه علی بکه کوندی یلوب
اوراده وفاتنه دیک قالمشدر می زینه اوزون احمد دای اولدی
دای یغندن اوج مرورنده علی بک دوسا بجر دن اولوب معینده اولان
عکرده بولنا طابق دیمکر معروف محمدی دای ایلدی یکی خبری شیوع
بولدی و طابق دای یانته عکر الیه دق توشه کیردی و اوزون
استغفالیه دای یاق بوستنی طباعه تسلیم ایتدی طابق قلعه و ادوب
بیک سککن سکرده نمکن ایدوب و نه هامت وجودشک دمایه کیرنوب
ناسک در یستی یوزمک باشدی بوخلالده قحط وقوع بولوب اوتانینده
خطه نک بر قعری الشمس دیاله جفندی و اخوین فتنه سی تکر ایدوب قتل
و نهب و مصائب جو غالدی اخویندن یمنه خادجده
بقظه محمد بک توشه عکرله هجوم و علی بک طرف دای اولان طباعی
محاصره ایلدی و علی بک دخی محمد بک اوز دینه یوردیدی محمد
بک قادشیلوب مقاتله عظیم اولدی علی بک غالب طلوب محمد بکی صندوب
خلاصه اوج ماهدن زیاده اهالی انواع بلایه و حاد اولدیلر بعده
اخوین میان تالیف اولوب خلق مطمئن البال اولدیلر و دفاع دخی
کلدی و علی بک الیه طابق بلا مزام امیر الاوطان و دای اولدیلر
ذکر اولنان محمد مقصی بکه بکر بیکلک ددعلیده توجیه بیردفتر
بیک طقسان برده توشه کیروب متصرف منصبی

اولدی بعد زمان قلیل باشا ایله طباق ادا سنه شقاق کیردی
باشا و قایم اسلفک الدماء طشره جقدی و در علیه بر ما و قی بد و مکه
استگاه و تدبیر ایچون در علیه دن سر بوا بین ادا سالیله باشا استانه
طاب اولدی اجل موعدی کملله او راده فوت اولوب و صبی اوزده
نعشی تونسسه کوند دیلوب والدی ترب سنه دفن اولمشدر بعده
علی بك ایله طباق ادا سنه ده وحشت صوقلوب و اصل سر شیلر ایله اهل
انک و نفاق اتش عداوتی بار لملرله کشله بیك طقن اوجده
طباق غزل و مخوقا قتل اولنوب برینه علی بك اذینله سنه مذ کوره
شوالنده احمد جلبی دای اولدی ظاهری یانته او یز بر مقصد
کیسه اولوب و استبداد و اخوینه علیه در دینه درو شترک
کند و بر دخی عونر بولوب مقاتلیه اغا ذیلدی اخوین بالتعاضد
والاتفاق مقابل سنه اقدام اتیدیلر و حروب متعدد
و قوعله صورت انزاع اخوین جانبدن کوند یکندن جزایردن
استمداد و طلبه عده و عتاد ایله نق نشی محاصره اتیدیلر
و مدت محاصره دخی بر سنه بر یاقلشدی و اهالی بینه
دو جاد انفاع شد اید اولدیلر نهایت جلبی یاسله اوج لبش
اد میلرینی الو بکجه ایله قاجدی لکن طونیلوب مقیدا اخوینه
کتور دیلر اخوین تونسسه کیروب سا بقا تونسسه دفتر دار
بولنان الحاج بکتاش حواجیه دای قیلدیلر بعد ایام عسا کر
علی بك اوزرینه هجوم ایدوب و قودوشون ایله اوردوب اولدور دیلر
و عکرک عدوتلرینه سبب سغک دما ده و غیر حق اخذ اموال

۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

دفتر دار الحاج بکتاش حواجیه دای
۱۹

ناسده كنزى اولمشدر على بك قتل كچه سى مجوس اولان جلبى دايى
 دخی مخوقا سمت خاموشانه كوندردیلر اشبو خاءن بك طقسان
 یدی وجبنده وقوعه كمشدر على بك عسكر ك اعدا مندن صكره
 قرانداسى محمد بك امارت او طان واستیلاب جبايه مستقل وعسكره
 سوزى نافذ وحسن سیرت و فقرایه و رعایایه مرحمت و رعایت اوزره
 اولوب انبیه عالییه و چشمه لر بناسنه مشغول اولدی بعد زمان
 یسیردر سلطانن بكتاش دایى بیر باشالق دخی احسان بیوریلوب محمد
 بك ایله بالاختاد بك امور معلومه سنده و بكتاش باشا هم باشالق و هم
 دایلق مصلحتنده اعتدال اوزره اولدی لر بك یوزره بكتاش باشا و
 فات ایلدی برینه برادرزاده سى على دایى اولدی كرك بودایى و كرك محمد
 بك حسن سیرت و نشر مبرات و بنای خیرات ایله اشتغال اوزره
 اولوب اداره لر نده خلق كسب راحت ایلدیلر لکن جزایر لوب ایله على دایى
 میان سنده وحشت و شوب جزایر لوعسكر ایله توشه هجوم
 و على دایى دخی جقوب كاف یا ننده التقا اتیدیلر بعد المفاخره على دایى
 بوذیلوب یا لکوز فرار و جزا دوم ایلی طرف لرینه واروب قرار ایلدی
 بیله یوزیش ذالقعده سنده ابرهیم حواجه دایى اولدی
 اهل جزایرینه محاربه بر قیام و محمد بك توشه
 محاصره سنه اقدام ایندی لر ربیع الاوله قدر حروک بکنیره
 اولوب محمد بك طرفه اخذال کوندی و تاجا د محمد بك بنفسه صحرایه
 قاجوب برینه دامادی ابن شکر دیمکل معروف محمد بك امیر
 الاوطان و ابرهیم حواجه دخی معزول اولوب

دایى
عسكر

ابرهیم حواجه دایى
تاجا

محمود دای
تاتار شاه دای

احاد عسکریدن محمود دای اولدی لکن اون اوج کون صکره اخراج
اولوب بینه احاد عسکر و بغاة و حیار بندن تاتار محمد ذویلہ دای
اولدی ظلوم و عشوم و احکام فرعونیه بیر مقصدی قال بر شخص
اولوب تونسه خفی مفتیسی بولشان شیخ مصطفی بن عبد الکریم نام
فاضلی نزهید ایلدی مدت تغابی بش ای کچمدن صحرا یه قاجان محمد
بک قوت بولوب و تونسه کیروب ابن شکری اخذ و قتی و تاتار عذر ای
دخی شرقتل ایلہ قتل برله امیر لکنده مسنقر اولوب و اهلای قذومند
استبشار ایدوب تبریک ایلدیلر تاتار مقتول برینه بیک یوزالتی
نهر و مضاننده محمد بک و ایلہ معتزان ضابطان عسکر دن یعقوب
دای اولدی لکن عک هرم ایلہ دایت امور دن عاجز
اولملا عزل اولندی و بیک یوزیدی شهر ربیع الاولنده
دفتر داتونس الحاج محمد حواجه دای اولدی مرد مؤمن اولملا
محمد بک ایلہ بالاخاد اداره امور ایدوب ناس اسایش بولدی
بیک یوز سکز ربیع الاولنک اون بدخی کونی محمد بک وفات ایدوب
بابا بر قزندنی رمضان بک امیر الاوطان اولدی اتوا و انقطاعه
مائل درویش نهاد بریک اولملا امور پنه فتور کلوب بو حالده قراندان
اغلی مراد بک بن علی بکدن استعفاء و خلافت و استرقاب
ایتمکله بعض اصحاب اغراض فاسده سوزینه او بوب
و طوتدیروب مراد بک کوزینه میل هکدیروب سوسه قلعه
سندره حبس ایلدی بعد مدته مراد دنداندن کوزنده
ضراد اولمدنی طالده فرار و ناس یاننده اجتماع ایتمکله عیسی

یعقوب دای

دفتر دای محمد دای

و مضاعف بنی قصد ایندی رمضان و یاننده اولنلر قاجدیله و مضاعف
 بك طوتلوب ناله بك بوذاون رمضانده باشی كسلدی
 و محمد حواجه دخی معزول اولوب بیرینه سیاهی طاقندن اولان دلی
 محمد دینكله معروف کیمسه دای اولدی و قناکه مراد بك امیر
 الاوطان اولدقده سیرت قبیجه بیر باشلیوب بغیر حق اخذ مال
 مسلمین و قتل بلدته نفوس و اعلان فجور و قتل اطفال و استباح محرمات
 و بروجہ اتی بلدہ قهر وانی خراب و سکنه سنك مال و جانلرین سلب
 و نایاب ایلدی جزایر لولوحاد بر سنه قالقوب عسکر ایلہ اوز لر بینه واریدی
 و محاد بات کثیره دفعه جزایر لولوحقوب التقا وقوع بولدی مراد بك
 منہزم اوله رق ناله بك بوذاون ایک شهر ربیع الاولنده اشتر حال ایلر
 قونشہ دوندی و دلی محمدی دایلقدن جغروب بیرینه قهر وانی محمدی
 او طورتدی و فی وان عسکر کوندر و ب اہالیسن و وجوه و اہل بانش
 و معارفی قتل عام ایلہ قتل و شہری کلیا خراب اید و ب ذکر ای حسین بك
 بن علی ترکی ذمانہ قدر قلب دانا دلی اساعراب قالوب اول امیر محترم
 معور ایتمشدر جزایر لولایلہ محاد بر ایتك دانا فکر نده اولوب بینه مقارن
 لرچون تجریزہ قالعشد قده سیاهی طاقی اغالرندن خدمتده اولان
 برکیمہ با صدیرو ب کند وینی و اوغلی محمد بکی و سائر اقاد بنی
 قتل ایتكله ناسی شرنندن قود تاددی مراد بك جدی
 سالف الذکر مراد باشا سنك اخری اولمشدر
 و شمل مشاد الیہ امارت قونشہ سکسان اوج بیل سود مشدہ
 سبحان من لا یزال ملکہ اشبو و قعہ قتل بك بوذاون درت

دای محمد دای
 ۲۶

قهر وانی محمد دای
 ۲۷

قره مصطفی دای

ابرهیم کند و سنده باشا لاق
و دایلق ناصی و برمش

محمد بنك اول او جنگی كونی ظهوره كمشد و مراد بك بربنه ابرهیم بك
تولی ایدوب بككنی قبول اتیدیلر اتفاق ناس ایلده امیر الاوطان
اولان ابرهیم اول امرده قهوجی محمدی دایلقدن جقروب قره مصطفی
بی دای اتیدیلر از زمان مرورنده قره بی دخی دایلقدن جقروب كند و
خود بخود هم دایلق و هم بكك و هم باشا لاق ناملرینی طاقوب مستبد اولدی
و چه ورده عیفا و شدت و جور ایلده تصرفه باشایوب بودندی
جزایرلو ایلده معركه برقاقدی و جمیع جیوش ایلده كافه قلعه سی یاننده
جزایرلو ایلده مقاتله اتیدی و لكن منتهز اولوب قید و بجه بند و تكامل
كفتار اولدی و مدت تغلبه اوج بیل و ایکی ای برازایام سورمشد
یولجا بربنه جمهور بالا اتفاق الله بك یوز اولیدی سنه سی نوزدیع
الاولك یكری یدجی كونی سابق الذكر حسین بك نخلی بی امیر الاوطان
لغه و صادی محمد حواجه بی دایلقه اجتیار اتیدیلر
بو اثنا ده جزایرلو معتبرنده عربان اهل شقاوت و فساد اولدورق
جنود لاخصی ایلده تونسیه هجوم اتیدیلر میره بك و محمد حواجه
واهل بلده مراوده بی را ایدوب تونسیه اولان علما و مشایخ
و کبار اهل دیواندن برازانی جزایرلوره عقد مصالحه ایچون کوندر دیار
لكن جزایرلو قبول انیمو تونس قریبه یاقلشدیلر بین الفریقین
محاربات و فیه اولوب فرق کون قدر تونسیه محاصره اتیدیلر نهایت
عاجز و مضطرب اولدق علی غفلة کیمه ایچره اسیر حال ایلده صادشدیلر
و بوجه حرب بر طرف اولدی بعد ایلم میسین بك ایلده
محمد حواجه و اسنده ملاق واقع اولدی اگر ضابطان

صادی محمد حواجه دای

فرد مصطفی دای

عسکرها و دانشه را بیدی فتنه عظیمه بید اولوب تلف نفوس اوله جق
 صورت کورنش ایدی لکن محمد حواجه بی رؤساء عسکری باصوب عزل
 و قتل ایلده فرقه مصطفی بی دای اتیدیلر اشجو حسین بیک بدری علی
 التری کردی اصل اولوب افریقیه اقلیمه کلشن وجوق زمان فائد زمان
 عربان اولمش و شجاعت ایلده نهرت بولمش بر مردیدر اولوب بیک یتمش
 دیدیده فوت اولوب اغلو حسین بیک ترک ایتمش ایش حسین بیک افریقیه نیک
 امر او بکری معتبرنده نشأت ایلده مارالیا ن محمد بیک و قراندانی رمضان بیک
 و بعد مراد بیک خدمت ایدوب هر و هرله استعداد امارت ایش بر وجهی و
 امیر الاوطان اولدقد نصکره عهد سینه باشا لوق دخی احسان
 بیوریلوب ننگله بیک بو ذوق حدودینه دکه شرفاقت و انشاء خیرک
 جشمه ایلده تونسسی اداره ایش اولدیغی بعض اسفاردنه تراشیده اولمدر
 اولطر قده اهالی نیک بعض ثقافتی افاده سنجیه و حالا والی بولمکه
 عطا اولموشلر امر باشا مشا الیه حسین باشا نسلندندو لکن ننگله
 امیر باشای مشا الیه نیک نصیه قدر نقر بیا بو ذسنیه قریب مدتده میانده
 وسائط قاج عدد اولدیغی امر سهل اوله دق اولطر فلودن سوال
 و تحقیقه متوقف ایدوکی مشا الیه حسین باشا ایر احمد باشا مفری
 عصوبت یا خود ذوالادحام چیتلر ندی قریب و یا خود دیکر والینک
 نسلندمیدر بوداری اوراق انادده لبر نیوب سینه اولطر فلوده
 استکناه اقتضا ایلده جکی مستغنی احتیاطدر و بر وجه
 اشارت عن اصل اغیا نلق کیده او دالرده جهود جه صورت
 بولان دایلمنک بعض قرائن حالیه و تحریر اقتضای حسین باشای

مشاد اليك اما داتنده بعق سنة نصبتد نصكره دفته دفته استقلالی و
 اصحابك اولكى كبی دفع واعتباری قالمیوب مجرد عسكری اغالغی مقا منده
 اوله دق وادالقه دای اولنلرده تفرد قالعشا نلرده دخی بکلر بیکلک و
 ویریلرک بتون بتون تدبیر امدی کرلک قوئسده و کرلک طرابلس غرب و جزا
 برده بکلر بیکلرک بدنده اولوب حتی جزا برده قوم معلوم ملخا طافنک
 علانده من بولتان اسکیرینه نعیش ایتسون یوللو معاش معینله
 مناوبه دای وایله دایباق احواله اولنه کلدیکی جزا برلونک بعضلرندن
 مسموع اولمشدد و بکلر بیکلر دخی اقتضای وقت و حاله معامل
 اولوب اصول سابقه ده توجیهاتلری ایکی سنه ده برکمره و قهقه
 کلدیکی تشریفات همایین وفاترنده مقید اولدیغی وارسته

اشعادر انتهى تسوید اسعد افندی المرحوم وهی

المسودة الاولى فی غرة جمادی الاخرة

لسنة اثنین وستین وثمانین

والف

حرر

